

Vurdering af påvirkning af nærliggende Natura 2000-område ved udpegnings af St. Musse Graveområde, Guldborgsund Kommune

Habitatbekendtgørelsen, bkg. nr. 408 af 1/5-2007 §§ 6-9 stiller krav om at myndigheden skal foretage en vurdering af planer eller projekter med henblik på at vurdere om disse kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Såfremt det vurderes i den indledende vurdering at planen eller projektet vil påvirke Natura 2000-området væsentligt eller blot der er tvivl herom, jf. forsigtighedsprincippet, skal myndigheden foretage en nærmere konsekvensvurdering. Med udgangspunkt i vejledningen til Habitatbekendtgørelsen har Region Sjælland foretaget nedenstående indledende vurdering.

Samlet set vurderer Region Sjælland ikke, at projektet vil påvirke nærliggende Natura 2000-område væsentligt. En uddybning ses af nedenstående beskrivelse og vurdering af områdets arter og naturtyper, som danner grundlag for udpegningsen.

Beskrivelse af projekt og område

St. Musse graveområde dækker primært over landbrugsarealer. Den foreslåede udvidelse af graveområdet udgør ca. 4 ha og er placeret nordvest for de 2 eksisterende graveområder, hvorfra der i dag foregår råstofindvinding i det ene område. Det foreslåede graveområde indeholder en forventet ressource på 0,11 mio. m³, heraf forventes at en mindre andel af ressourcen, 20.000 m³, at skulle udvindes ca. 1 meter under grundvandsspejlet. Nærmeste Natura 2000-område ligger 3,3, vest for graveområdet. Der er ikke registreret Bilag IV arter i området, men Stor vandsalamander kunne tænkes at træffes i de tidligere råstofgrave i nærområdet. Dette skal afklares nærmere forud for udstedelse af en gravetilladelse.

Det daværende Skov- og Naturstyrelsen udarbejdede i 2000 en rapport vedr. råstofindvinding og dets energiforbrug og emissioner. I denne rapport konkluderes det, at de altovervejende påvirkninger fra råstofindvindingen er støj, støv, forurening samt ændrede hydrologiske forhold ved indvinding under grundvandsspejlet.

Beskrivelse og vurdering af forhold vedr. råstofindvinding der kan true Natura 2000-område er nr. 177 "Maribosøerne"

Nærmeste Natura 2000-område er nr. 177 "Maribosøerne" med habitatområde H156 "Maribosøerne" og fuglebeskyttelsesområde F87 "Maribosøerne" jf. bilag 1, der udgør et samlet areal på 3.806 ha. Udpegningsgrundlaget udgøres hovedsagligt af tre af de i alt fire store søer samt tilhørende øer, holme og næs. Dertil er knyttet engarealer og overdrev, moser og kærsumfund ligesom der findes ege- og bøgeskove, elle- og askesumpe samt skovbevoksede tørvemoser. Heraf er de to sidstnævnte særligt prioriterede naturtyper ligesom moser med hvas avneknippe. Iflg. bevaringsmålsætningen for Natura 2000-området skal søerne sikres god vandkvalitet og en artsrig undervandsvegetation samt at søområdet skal være et godt levested for både internationalt vigtige forekomster af rastende vandfugle samt for sjældne ynglefugle. De omgivende skove og lysåbne naturtyper skal sikres, og visse forekomster udvides for at naturtyperne kan bevares på lang sigt. Riggær og kalkoverdrev sikres en pleje der opretholder en speciel artsrig flora. De største trusler er tilførsel af næringsstof til søerne, svingende vandstand i Hejrede sø og andre mindre søer, tilgroning af engarealer, overdrev og

rigkær, prædation af områdets fugleynge samt forstyrrelse af fuglelivet. Desuden intensiv skovdrift og invasive arters indtrængen i området.

Fra graveområdet vurderes der at være hydraulisk kontakt til den nærliggende Musse Mose, beliggende ca. 700 meter syd for graveområde, og herfra videre til Natura 2000-området beliggende 3,3 km væk. Region Sjælland har foretaget en konservativ beregning der viser at en indvinding af 20.000 m³ til 1 meter under grundvandsspejlet ikke vil påvirke mosen og dermed heller ikke Natura 2000-området.

Arter tilknyttet Natura 2000-området:

For Pigsmerling, Sump vindelsnegl og Stor Vandsalamander, jf. bilag 2, vil påvirkninger relateret til ændrede hydrologiske forhold i form af vandstandsændring og/eller eutrofiering samt tilstedeværelsen af fisk (for sidstnævntes vedkommende), være de største trusler for at arterne kan opnå/opretholde en gunstig bevaringsstatus. En råstofindvinding vurderes på baggrund af tidligere redegørelse om de hydrologiske forhold ikke at påvirke arterne væsentligt.

Bredøret flagermus er sårbar overfor ødelæggelse af dens sommer- og vinterkvarterer samt forstyrrelser i vinterdvalen. Den blev registreret i forbindelse med detektorlytning mellem 2002 - 2005 ved Søholt. Aktiviteter og støj fra råstofindvinding 5 km eller mere fra dens opholdssted vurderes ikke at påvirke arten væsentligt. Det er Guldborgsund Kommune der stiller vilkår overfor støj og vibrationer ved en evt. råstoffilladelse.

Fuglearter der udgør udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde F87

Hvepsevåge, Havørn, Rørhøg, Trane, Rørdrum og Fjordterne er alle opført på Fuglebeskyttelsesdirektivets Bilag I og yngler regelmæssigt i området i væsentligt antal, dvs. med 1 % eller mere af den nationale bestand.

Lille Skallesluger er ligeledes opført på Fuglebeskyttelsesdirektivets Bilag I og har i en del af sin livscyklus en væsentlig forekomst i området. Iflg. dof-basen har Lille Skallesluger i årene omk. århundredeskiftet overvintret bl.a. i Røgbølle Sø.

Grågås, Skeand, Taffeland og Troland er alle regelmæssigt tilbagevendende og forekommer i internationalt betydende antal, dvs. at hver art i området forekommer med 1% eller mere af den samlede bestand inden for trækvejen af fuglearten.

Råstofindvindingens miljømæssige gener som støj, støv og rystelser vurderes ikke at påvirke beskyttelsesområdets arter mere end 3 km fra graveområdet.

Konklusion:

Der er redegjort for de risici som en råstofindvinding er forbundet med og disse er vurderet i forhold til det nærliggende Natura 2000-områdes udpegningsgrundlag og sårbarhed. De enkelte trusler er vurderet i forhold til om arterne eller naturtyperne vil påvirkes væsentlig. En indvinding af råstoffer ved det i råstofplanen udlagte St. Musse graveområde vurderes samlet set ikke at påvirke det nærliggende Natura 2000-områdes udpegningsgrundlag væsentligt.

Kilder:

Informationer om områder og arter er hovedsagligt fundet på Naturstyrelsens hjemmeside, arealinfo.dk, dof.dk, fugleognatur.dk, DMUs faglige rapporter, Miljøstyrelsens Miljøprojekt nr. 526 fra 2000 "Følgevirkninger af råstofgravning under grundvandsspejlet", Teknisk notat: Risici for grundvandsforurening ved råstofindvinding. Af 7. marts 2011 Projekt: 30.5403.14; Grøntmij| Carl Bro A/S, Råstofindvinding, energi og emissioner; Miljøgruppen ApS for Skov- og Naturstyrelsen, december

Bilag 1

Udpegningsgrundlag for habitatområde H56: Maribosøerne

Arter:

- 1016 Sump vindelsnegl (*Vertigo moulinsiana*)
- 1149 Pigsmerling (*Cobitis taenia*)
- 1166 Stor vandsalamander (*Triturus cristatus cristatus*)
- 1308 Bredøret flagermus (*Barbastella barbastellus*)

Naturtyper:

- 3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger
- 3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
- 3160 Brunvandede søer og vandhuller
- 6210 Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)
- 6410 Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
- 6430 Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn
- 7140 Hængesæk og andre kærsamfund dannet flydende i vand
- 7210 * Kalkrige moser og sumpe med hvas avneknippe
- 7230 Rigkær
- 9110 Bøgeskove på morbund uden kristtorn
- 9130 Bøgeskove på muldbund
- 9150 Bøgeskove på kalkbund
- 9160 Egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund
- 91D0 * Skovbevoksede tørvemoser
- 91E0 * Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld

Tabel 1: Udpegningsgrundlag for habitatområde H156: Maribosøerne
* Er særligt prioriterede naturtyper

Der indgår flg. fuglearter i udpegningsgrundlaget for F87:

Arter:

1. Lille Skallesluger (Tn) F2
2. Grågås (T) F4
3. Skeand (T) F4
4. Taffeland (T) F4
5. Troidand, (T) F4
6. Hvepsevåge (Y) F1
7. Havørn (Y) F1
8. Rørhøg (Y) F1
9. Trane (Y) F1
10. Rørdrum (Y) F1
11. Fjordterne Ynglefugle (Y) F1

Y: Ynglende art.

T: Trækfugle, der opholder sig i området i internationalt betydende antal.

Tn: Trækfugle, der opholder sig i området i nationalt betydende antal.

Tabel 3: Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde F87: Maribosøerne

Bilag 2

Kort beskrivelse af de habitatarter der danner grundlag for udpegningen

Sump vindelsnegl lever typisk i vådområder i vegetationen lige omkring vandoverfladen og er meget sårbar overfor vandstandsændringer. Det typiske levested for Sump vindelsneglen er på stængler og blade på Star-arter, sødgræs, pindsvineknop, iris, dunhammer og lignende planter, som typisk vil have tilknytning til søer og vandhuller.

Stor Vandsalamander findes sandsynligvis også i habitatområdet, men dens levesteder er ikke kortlagt. Den største trussel for arten har været tilgroning og eutrofiering af dens ynglevandhuller samt tilstedeværelsen af fisk, idet den foretrækker rene, lysåbne og utilgroede vandhuller til at yngle i. For natura 2000-området gælder at dens ynglesteder skal sikres mod udtørring. Uden for yngletiden træffes Stor vandsalamander i nærheden af skov og nær menneskeboliger.

Bredøret flagermus er tilknyttet gamle løvskove med gamle hule træer og mindre åbne områder. Den jager i eller ved gamle åbne løvskove og i parker og langs alléer ved slotte og herregårde. Den yngler ofte i bygninger og gamle hule træer, hvor den har sit sommerkvarter. I vinterdvalen findes den ofte i kældre og gruber. Den er meget sårbar overfor menneskelig forstyrrelse under vinterdvalen fordi der hermed opstår et øget energiforbrug, når dyret skal holde varmen. Den blev registreret i forbindelse med detektorlytning mellem 2002 - 2005 ved Søholt. Forhold som kan have negative konsekvenser for arten er listet i daværende DMU's "Håndbog om dyrearter på Habitatdirektivets bilag IV". Det drejer sig især om fældning af gamle træer eller løvskov, ændring af ledelinjer samt forringelse af vinterkvartererne. Dens foretrukne jagtområder er i skovbryn, alleer og parker.

Pigsmerling lever i åer, bække og søer med langsomt flydende eller stillestående vand. Arten er hovedsageligt nataktiv, og fisken ligger om dagen nedgravet i bunden. Den foretrukne bundtype er sand, men den findes også på siltet bund eller mudderbund. Arten er genfundet i 2005 i Søndersø.